

УДК 94(477)

Білик І. – ст. гр. XI-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ М. ГАЛУЩИНСЬКОГО

Науковий керівник: к.і.н., асистент Потіха О.Б.

Bilyk I.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

EDUCATIONAL ACTIVITIES M. HALUSCHYNSKOHO

Supervisor: Potikha O.

Ключові слова: Михайло Галущинський, „Просвіта”

Key words: Mykhailo Haluschynskyu, „Education”

Ім'я Михайла Галущинського (1878–1931) найчастіше згадуємо як організатора і першого коменданта Легіону Українських Січових Стрільців. Попри це, він – український педагог, публіцист, культурно-освітній і громадсько-політичний діяч. Народився у селі Дзвиняч Чортківського району на Тернопільщині.

Одним з важливих напрямів його багатогранної діяльності була просвітня робота – на протязі восьми років (1923–1931) він очолював Головний відділ товариства „Просвіта” у Львові. Під його керівництвом „Просвіта” перетворилася у потужну громадсько-освітню організацію.

Із перших днів М. Галущинський розгорнув активну організаційну працю з метою відновлення діяльності товариства після воєнної руйнації, російської окупації Львова. Увага зосереджувалась на організаційно-освітній і виховній роботі, наголос робився на усвідомленні народом опору польському владному режимові, утвердження національних пріоритетів.

Розроблена ним програма передбачала відновлення всіх передвоєнних філій й читалень та заснування нових, організація при філіях навчання осіб для ведення просвітньої праці, організація при читальнях самоосвітніх гуртків із залученням до них насамперед молоді, усунення неграмотності, створення бібліотек на базі кожної читальні з відділами для молоді, відновлення мандрівних бібліотек, створення аматорських театральних гуртків, а також проведення пропаганди серед населення з метою залучення нових членів до організації [1, с. 448].

За матеріалами аналізу протоколів засідання товариства „Просвіта” встановлено, що за час свого головування М. Галущинський особливо акцентував увагу на збільшенні кількості літератури для народу, популяризації таких форм культурно-освітньої роботи з дорослим населенням, як етнографічні концерти і виставки, доповіді на економічні та культурно-просвітницькі теми. Театральні гуртки й народні театри, на його переконання, поживлявали роботу читалень, формували й утверджували національну свідомість і громадську активність галичан, зберігали звичаї й обряди українського народу, давали можливість виховувати самостійних українських громадян [2, с. 73, 81].

Він надавав великого значення впливу „Просвіти” серед українського громадянства, як важливого чинника у формуванні почуття національної свідомості та єдності українців. За словами М. Галущинського „Просвіта повинна в'язати всі порозділювані частини народу в одно духово ціле, себто дбати про вироблення

сильного почуття національної єдності... вона має стати охоронним засобом у щоденній розвоєвій праці й у щоденній боротьбі за існування національного організму" [3, с. 14] в умовах чужонаціонального панування.

За п'ять повоєнних років головування М. Галушинського значно зросла кількість філій „Просвіти” (на 86 одиниць, за іншими даними – 96), число читалень досягло більше 2930, що перевищило передвоєнні дані відповідно на 9 і 65 одиниць [1, с. 449]. Характерним у діяльності М. Галушинського як голови „Просвіти” був тісний зв'язок з краєм, його часті поїздки по Галичині, Волині, Східній Україні, поширення просвітянських ідей за кордоном, зокрема, в Польщі й Америці.

В умовах тотального наступу польської влади на українську культуру – переслідування польською адміністрацією, закриття філій, читалень, бібліотек, при постійній матеріальній скруті, за часів головування М. Галушинського діяльність Товариства „Просвіта” набрала вищого організаційного та виховного спрямування.

Література:

1. [Електронний ресурс] // Режим доступу до джерела: <http://www.inst-ukr.lviv.ua/files/21/110Horyn.pdf>
2. Малик Я.Й. Михайло Галушинський у боротьбі за національну ідею / Я. Малик, А. Прокіп – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 128 с.
3. "Просвіта": історія і сучасність (1868–1998): Збірник матеріалів та документів, присвячених 130-річчю ВУТ "Просвіта" ім. Тараса Шевченка [Упоряд., ред. В. Германа]. – К.: 1998. – 488 с.

УДК 2 (477)

Burkivska V. - student: gr. BEM

Kyiv national university of technologies and design

RELIGIONS IN UKRAINE

Supervisor: associate professor Dovgopol H.

Keywords: Religions, Christian, Orthodox, Catholics ,Protestants.

As of January 1, 2011, Ukraine had 33,977 churches and religious organizations. Today more than 97% of the registered religious communities in Ukraine are Christian. About half of them are Orthodox. The other half is split among Catholics and Protestants. The category of "traditional" (in informal terminology) churches has three major Orthodox jurisdictions, the Ukrainian Greek Catholic Church, the Roman Catholic Church, the Armenian community, also, to some extent, the communities of Lutherans, Calvinists, Baptists, Pentecostals, and Adventists.

The biggest church in terms of the number of registered communities in Ukraine is the Ukrainian Orthodox Church (for better understanding in relation to other registered churches in Ukraine it is sometimes followed by the abbreviation "MP" (Moscow Patriarchate), but this addition is not part of the official name of the church). Today, this denomination has 12,251 registered religious entities (including 11,952 communities). The number of clergymen serving the church is 9,680.

The second largest registered community in Ukraine is the Ukrainian Orthodox Church of the Kyiv Patriarchate. Today it has 4,508 registered associations (of which 4,371 are communities) and 3,021 clergymen.